List 21. **NOVICE** Tečaj XLIII.

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 27. maja 1885.

Obseg: Razpis državne štipendije. — Saditev amerikanskih trt ob šolskih poslopjih. — C. k. kmetijska družba kranjska. — Cviček. (Konec.) — Biki čistega muricodolskega plemena. — Volilno gibanje. — Zamet v stepah. (Dal.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Razpis državne štipendije.

Slavno c. k. ministerstvo kmetijstva je dovolilo z dopisom od 28. marca t. l. št. 4949 za enega kranjskega deželana eno državno štipendijo po 300 gld. na leto za prihodnja 3 šolska leta, namreč 1885/6, 1886/7 in leto 1887/8 za obiskovanje eno sledečih dveh kmetijskih srednjih šol:

a) Više kmetijske šole v Dečin-Liebwerdu na Ceskem, in

b) srednje kmetijske šole „Francisco-Josifinum“ v Mödlingu pri Dunaji.

Za to štipendijo smejo prositi na Kranjskem rojeni mladenči. Prošnje se morajo glasiti na imé slavnega c. kr. kmetijskega ministerstva na Dunaji ter morajo imeti izraženo željo, katero teh imenovanih šol prosilec hoče obiskovati. Prošnje morajo se zadnji čas do 15. avgusta t. l. podpisanemu odboru družbe kmetijske izročiti, prošnjam pa priložiti sledeče priloge:

1. Krstni list; prošnjik mora biti vsaj 17 let star.
2. Šolsko spričalo o taki šolski izobraženosti, kakoršne je pridobiti po dobro dovršenih šestih (za Dečin-Liebwerd) oziroma štirih (za Francisco-Josefinum) razredih javnih srednjih šol.
3. Pismo starišev ali varuhov, da privolijo vstop prošnika v kmetijsko šolo.

Predavanja pričnó se na obeh imenovanih šolah 1. oktobra t. l.

Glavni odbor c. kr. družbe kmetijske
v Ljubljani 10. maja 1885.

Baron Wurzbach,
predsednik.

Gustav Pirc,
tajnik.

Saditev amerikanskih trt ob šolskih poslopjih.

Prof. Jablanczi piše v „Allg. Wein-Zeitung“: Dovoljenje za prosto uvaževanje amerikanskih, trtni uši zoperstoječih trt je le še vprašanje časa, posebno za one vinorodne kraje, kodar se je trtna uš uže manj ali več razširila.

Pred vsem nam bode morala biti prva skrb, pridobiti si kolikor mogoče kolči trtni uši zoperstoječih amerikanskih trt in moj nasvet obstoji v tem, da se izgojuje ob stenah naših šol, ki navadno na prostem stojé, v obliki špalirjev take trte.

Milijone dobro dozorjenih kolči dalo bi se na teh, dosedaj praznih stenah pridelati, katere bi bile podlaga za obnovljenje po trtni uši pokončanih vinogradov. Posebno bi se pa dalo take kolči pridelavati v krajih, ki niso vinorodni, ker je uže naprej zabranjena razširjatev mrčesa.

Naši narodni učitelji bi se gotovo za stvar zanimali, ter po svoji moči pripomogli k narodnem blagostanji. Šola bila bi pa tudi na tem polji temeljni kamen, na katerega bi bilo mogoče napredek našega vinarstva zidati. Vsem, ki se za stvar zanimajo, naj jim bode moj nasvet priporočen.

C. kr. kmetijska družba kranjska.

Seja glavnega odbora dné 10. maja 1885.

Seji predseduje družbini predsednik gospod baron Wurzbach. Navzoči so gg. odborniki: Brus, Jerič, Kastelic, Robič in družbini tajnik g. Pirc.

Ker je na dnevnem redu obravnava državne podpore, katero se ima prositi za leta 1886., povabljeni so bili k seji zastopniki deželne vlade in deželnega odbora. Prvo zastopa gospod c. kr. vladni svetnik August pl. Wurzbach, deželni odbor pa gosp. cesarski svetnik in deželni odbornik J. Murnik.

Tajnik g. Gustav Pirc poroča o državni podpori, katero je c. kr. kmetijsko ministerstvo z odlokom iz dné 17. aprila t. l., štev. 4519, kranjskemu kmetijstvu naklonilo, in sicer:

za nakup pravega semena ruskega lanú	300	gold.
za nakup plemenskih bikov	2000	„
za povzdigo reje ovác	300	„
za povzdigo čebelarstva	150	„
za povzdigo umne reje rib	50	„

Memo te podpore je c. kr. kmetijsko ministerstvo tudi obljubilo in deloma tudi priznalo podporo za kme

tijske namene in podvzetja, a tirja poprej načrt ali izkaz porabe. Take podpore so:

za pokrajinsko razstavo živine v Postojni,
za darila gospodarjem, ki napravijo umna gnojišča,
za sadne sušilnice,
za povzdigo sadjereje,
za podporo mlekarskim zadrugam.

Poročevalec tajnik G. Pirc predlaga: Ker je način porabe one subvencije, za katero je uže denar nakazan, uže zaznačen v proračunu za podporo iz l. 1885., naj se čez to preide k dnevnem redu, odseku za splošne reči naj se pa naroči izdelati načrt za porabo onih subvencij, katere je ministerstvo pogojno obljubilo.

Predlog se sprejme.

Tajnik Pirc poroča v imenu odseka za splošne reči o potrebni subvenciji za l. 1886., za katero hoče glavni odbor pri sl. c. kr. kmetijskem ministerstvu prositi. Nasveti odseka za splošne reči sprejmejo se z nekaterimi malimi prenaredbami, ter se sklene, sl. ministerstvo za sledeče podpore prositi:

1. Kmetijski poduk:

a) dve štipendiji po 300 gold. skozi 3 leta takim, ki hočejo obiskati katero višo gospodarsko šolo, toraj za leto 1886 . . . . . 600 gold.
b) subvencijo podkovski šoli . . . . 1200 „
c) 8 štipendij po 50 gold. za učence podkovske šole . . . . . 400 „
d) 2 štipendiji po 300 gld. za kranjske slušatelje dunajskega živinozdravniškega zavoda . . . . . 600 „
e) za nakup kmetijskih strojev in kmetijskega orodja, koja imajo služiti v poduk, posebno pri potnem predavanji . . . . . 400 „
f) za podporo šolskim občinam, ki napravijo šolske vrte . . . . . 500 „
g) za potna predavanja o mlekarstvu in vinoreji . . . . . 500 „
h) za razširjevanje umnega kmetijstva, potem tiskanih razprav, knjig, knjižic itd., posebno v podporo družbenemu listu „Kmetovalcu“ . . . . 800 „

Dalje se prosi sl. ministerstvo, da blagovoli kot vsako leto, tako tudi l. 1885. deželno vinarsko in sadjarsko šolo na Slapu izdatno podpirati.

2. Razstave:

Za pokrajinsko razstavo l. 1886. v Kranji 1000 gold.

3. Melioracije:

a) premije za umno napravljena gnojišča . . . . . 300 „
b) premije v zboljšanje pašnikov, planin itd. . . . . 400 „
c) podpora za izsuševanje in namakanje zemljišč . . . . . 400 „

4. Posebna rastlinoreja:

a) za nakup pravega semena ruskega lanú . . . . . 500 „
b) za nakup dobrega, čistega deteljnega semena . . . . . 300 „
c) za povzdigo sadjarstva in v podporo družbenemu vrtu . . . . . 500 „
d) za napravo uzorne amerik. sadne sušilnice . . . . . 500 „
e) za nakup kolči in bilf amerikanskih trt, ki se ustavljajo trtni uši . . . 400 „

5. Gozdarstvo:

Za premije pogozdovanja itd. . . . . 200 „

6. Živinoreja:

a) za nakup dobre plemenske govedi . 6000 „
b) za podporo na novo ustanovljenim mlekarskim zadrugam . . . . . 1000 gold.
c) za nakup ukviških plemenskih ovnov 500 „
d) podpora čebelarskemu in ribškemu društvu . . . . . 200 „

Zahteva c. kr. kmetijskega ministerstva, da se predloži načrt premiranja govedi v Kranjski gori, se odstopi odseku za splošne reči, da v prihodnji seji o tem poroča.

Na znanje se vzame dopis intendance tretjega kora, da je c. k. vojno ministerstvo zaukazalo, kolikor moč kupovati potrebne reči za vojake neposredno pri producentih.

C. k. deželna vlada naznanja, da bode c. k. erar tudi letos kupoval konje, sposobne za vojaške namene, ob priliki premiranja konj pod tistimi pogoji, kot lansko leto.

Dr. Schuchardt iz Draždan pošlje po njem sostavljen načrt amerikanske sadne sušilnice ter poroča, da se bode v kratkem tudi v Ljubljani mudil ter se oglasil v pisarni kmetijske družbe.

Razgovor o zapisniku, kojega je sostavila komisija za ogledovanje nove ograje, ki jo je napravil sosed vrta c. k. kmetijske družbe Zdešar, preloži se na prihodnjo sejo.

Prošnja oskrbništva grajščine bledske, da se dovoli prodati 25. novembra 1883. l. od kmetijske družbe kupljeni bik, ki ni več sposoben za pleme, se sklene rešiti po došlih poročilih, katere je naročil glavni odbor pri gospodu dekanu v Gradu.

Na novo v družbo se sprejme gosp. Karol Puppis, trgovec v Gorenjem Logatci.

Cviček.

Spisal Gustav Pirc.

(Konec.)

Zadnjič sem trdil, da je dolenjsko vino v Ljubljani in na Gorenjskem predrago. Splošno po vseh gostilnah se toči količkaj pitno dolenjsko vino po 40, 44 do 48 kr. liter. Ali je ta cena primerna? Nikakor ne! Spodnjeavstrijsko vino, kojega pridelovanje je mnogo dražje kot dolenjskega vina, ki se pa še podraži s tem, da se mora po tri leta v kleti držati, ker drugače ni pitno, toči se na Dunaji v navadnih gostilnah liter po 32 in 36 kr. To vino pa nikakor ni slabo, dolenjsko se še od daleč ne dá z njim primerjati in zunaj tega mora se v poštev jemati veči vžitninski davek na Dunaji ter velike stroške tamošnjih gostilničarjev.

Sedaj si pa oglejmo račune naših ljubljanskih in gorenjskih gostilničarjev. Dolenjsko vino stane v Ljubljano ali v kak drug gorenjski kraj pripeljano 18 do 24 gold. in prodaja se po 40 do 48 gold. hektoliter. Toraj kupčuje gostilničar z 100%. Priznavam, da se najdejo tudi izjeme, da se vino mora dražje plačevati; plača se pa dostokrat tudi ceneje in splošno ali pa skoraj za vse slučaje je pa moja trditev vendar prava. Kako se pa razdeli za vino iztržena svota? Eno četrtinko dobi vinogradnik, ena četrtinka odpade na vožarino in užitninski davek, dve četrtinki vtakne pa v žep gostilničar. — Vsak pošteno misleč in nepristransko sodeč človek mora z menoj vred veliko krivico obsoditi, ki se godi na škodo dolenjskemu vinogradniku. Ko bi se gostilničar zadovolil s 50%, bilo bi vino ceneje ter bi se ga več popilo in vinogradnik bi hitreje in lože svoje vino poprodal. Morda se z mojo trditvijo komu zamerim, a kar je res, je res, vsaj

lahko vsak spozna, da pri nas na Kranjskem gre najbolje pekom, mesarjem in gostilničarjem. Ko bi se gostilničarska obrt tako dobro ne izplačala, gotovo bi ne imeli toliko gostilničarjev. V bogati spodnji avstrijski deželi pride na 206 prebivalcev en gostilničar, v revni kranjski deželi, katera obsega tudi nerodovitni Kras in sploh dosto nerodovitne zemlje, pride pa le 124 prebivalcev na enega gostilničarja.

Vse te navedene razmere so na veliko kvar dolenjskemu vinarstvu in vštrično z prevratom dolenjskega gospodarstva mora se tudi reorganizovati vinska kupčija; kako to izvršiti, to je pa reč dolenjskih zastopnikov, kmetijskih podružnic itd.

Kar mi „Slov. Narod“ očita, da sem v Radečah trdil, da imajo ljubljanski vinski kupci neolikan okus zavino, sem trdil le od ljubljanskih vinskih konsumentov, ali imajo pa za cviček olikan ali neolikan okus, to je pa meni vse eno. Da imajo res ljubljanski vinopivci slab okus, potrjuje „Narod“ sam, ker pravi, „da se širi vedno bolj Sternovo narejeno vino, prava zavrenka, ki nikdar vinograda videla ni.“ Ako bi pivci zavrnili krčmarja, ki se jim upa ponuditi zavrenke, gotovo se za prihodnost preskrbi z naravnim vinom; sicer se pa v Ljubljani ne toči le Sternovo narejeno vino, ampak tudi dosto tacega, ki se je pridelalo na drožjah dolenjskega vina, a ne na Dolenjskem, ampak v temnih ljubljanskih kletih. Konečno naj še omenim, kako se v Ljubljani vino pozna: Neko vino, ki je bilo na neki dolenjski razstavi takoj zavrženo in niti k presojevanji pripuščeno, ker je bilo, kakor Nemec pravi, „gepantscht“ ter zalito s „tropinovcem“, prodano je bilo v Ljubljano, kjer je do zadnje kapljice kot izvrsten „cviček“ slovelo. Kaj pa porečete o onem ljubljanskem gostilničarji, ki je slovel za izvrstnega spoznavatelja vin in kojega je kranjska kmetijska družba imenovala udom presojevalne komisije pri mariborski vinski razstavi? Ta gospod je pri presojevanji izvrstnega buketnega vina rekel: „stinkt nach dem Fass“.

Marsikaj mi je še na srci, posebno kletarstvo naših gostilničarjev, a ker je spis uže tako predolg postal, prihranim si to za drugi pot.

Vse, kar sem tukaj o dolenjskem kmetijstvu pisal, sem tudi uže pri raznih prilikah na Dolenjskem in tako tudi v Radečah ustno povdarjal, in čeravno sem imel kmete pred seboj, ni se mi skoraj zdelo potrebno še posebej praviti, da se ta gospodarski prevrat ne more v teku enega leta niti v teku enega desetletja izvršiti, ampak da je treba počasi in po možnosti tak prevrat osnovati. Gotovo pa nisem nikdar tako nerazumljivo govoril, da bi zamogel najbolj zabiti kmet iz mojega govora sklepati, da bi vsled ravnanja po mojem navodu morala živina od „božjega vzduha“ živeti. Res je pa, da sem trdil:

Ako Dolenjci pravočasno svoje kmetijstvo preustrojé primerno zdajšnjim razmeram ter uže sedaj poprimejo za orožje proti trtni uši, ne bode škoda, ki jo prouzroči ta mrčes, tako velika, kakor se misli.

Odkar sem pričel z objavljenjem tega članka, došlo mi je mnogo dopisov, kateri me potrjujejo v mojem prepričanji in iz katerih zamorem posneti, da nisem napačno sodil dolenjskega vinarstva; došlo mi je pa ob enem še mnogo gradiva, kojega za sedaj nisem porabil, kar pa v prihodnji priliki hočem storiti.

Pospeševati preobrat dolenjskega gospodarstva naj bo dolžnost vsacega, ki mu je zato prilika dana, ker slabo gmotno stanje je do vrhunca prikipelo, in ako Dolenjci ne bodo v pravem času na drugo pot v svojem gospodarstvu ukrenili, ni pričakovati konca njih bedi in rešila jih tudi ne bode tako vroče zaželjena železnica. Dolenjska je po vsem agrikulturna pokrajina in železnica bo le takrat zaželeno korist donašala, ako bodo imeli Dolenjci kaj prirodnih pridelkov za izvaževanje.

Dodatek. V „Slov. Narodu“ od 19. maja se mi zopet nekako zbadljivo očita brezvestnost, ker sem v 19. številki „Novic“ pisal, da „danes Krašovec prodaja svoj teran komaj po 20 gold. hektoliter.“ Slavnemu vredništvu „Sl. Nar.“ priznavam, da se nisem obračal pri sostavi dotičnega članka do posameznih trgovcev z vinom in tudi mislim, da bi tega nihče na mojem mestu ne bil storil, a porabil sem pa vinsko statistiko, izdano od c. k. ministerstva za poljedelstvo, ki je meni po vsem merodajna.

V imenovani statistiki stoji:

Tabelle	Weinbaugebiet	Durchschnittspreise der letzten 3 Jahre für fertige Weine pr. Eimer
VI	Karstgebiet der Stadt Triest	Terran 8 fl. (Hektol. 14·13)
VII	Unteres Karstgebiet	Prosecco, Terran & Merzemin 9—15·48 fl. (Hektoliter 15·9—27·35)
VII	Oberes Karstgebiet	Prosecco, Terran & Merzemin 6·75—8·33 fl. (Hektol. 11·93—14·72 fl.)

Naslanjaje se na te številke vzel sem povprečno ceno z 20 gold. za hektoliter, ki je toliko bolj opravičena, ker gorenji Kras in pa tržaški Kras imata skupaj veliko večino trt vsega Krasa, in ker je cena vina na spodnjem Krasu zato toliko više zaznamovanja, ker v tej pokrajini so po imenovani statistiki trte bolj žlahtnih plemen (Merzemin, Rifošk, Korvin, Pignol), kakor pa v unih dveh pokrajinah, koder je večina trt Rifošk, Dolgarepka in Gnjet. Priznavam, da se dá s časnikarskimi članki kaki stvari ali osebi škodovati, ali moj namen vsaj ni bil nikdar oškodovati producentov kraškega terana.

Bike čistega muricodolskega plemena

kupili so na dražbi 23. dne t. m. v Postojni sledeči gg. gospodarji: Anton Frenetič iz Dolenje vasi, Anton Kovšca iz Planine, Peter Kraigher iz Hraš, Janez Otoničar iz Cirknice, Anton Poljšak iz Šturije, Janez Ziherl iz Logatca.

Vsled odloka c. k. ministerstva za poljedelstvo od 28. aprila 1885. l., št. 5209, dobila je županija ilirsko bistriška bika proti polovici cene in županija zemonska enega bika zastonj.

Politične stvari.

Volilno gibanje.

Najpomenljivejša dogodba preteklega tedna gledé volitev med Slovenci je oklic konservativnega volilnega odbora kranjskih vélikih posestnikov in njegovega načelnika grofa Hohenwarta; to so besede, katere bodo dolgo časa zvonele še po ušesih naših Apfaltrernovcev; veselo pa bodo tudi odmevale po široki naši avstrijski domovini.

*

Oklic glasi se do besede tako:

„Dné 5. junija bo imelo véliko posestvo vojvodine kranjske iz nova voliti svoja državna poslanca za prihodnjo šestletno postavodajalno dôbo.

Konservativni odbor vélikega posestva meni, da na ta imenitni trenutek ne sme čakati, da tudi on ne bi spregovoril nekoliko besed do svojih častitih tovarišev tega volilnega razreda, da, to se mu zdi tem potrebnejše, ker se je eni stranki velikega posestva, ki se imenuje ustavoverno, zljubilo razglasiti volilen oklic, ki svojo moč išče edino le v zasramovanji in natolcevanji nasprotne stranke, in h kateremu zatoraj ne smemo molčati.

V mirni zavesti, da smo po potih, ki nam jih kaže naša ustava, po vseh svojih močéh skrbeli za blagor dežele in države, katere moč in slava bo tudi v prihodnje vodilo našega delovanja, in da nikdar najmanjše prilike nismo dali, ki bi tudi le na videz opravičevala ostudna očitanja omenjenega volilnega oklica, z vso odločnostjo zavračamo te izrastke strankarske strasti.

S takim orožjem se mi nečemo vojskovati, in tako orožje se nam ne zdi primerno veljavi velikega posestva.

Mi tudi svojim nasprotnikom radi pripoznavamo, da je njih konečni namen ravno isti, za katerega naša srca bíjejo, namreč blagor dežele, pa moč in slava države. Pa kakor radi jim to pritrdimo, ravno tako živo smo prepričani, da pota, po katerih jo oni v ta namen zavijajo, pota, po katerih sta dozdaj v državnem zboru hodila od njih izvoljena zastopnika, nikdar nobenega ne pripeljejo k pravem cilju. Združba z nasprotniki, ki vse zanikajo in odrekovanje davkov ne more ne deželi koristiti in ne državi; pa tudi žalostna prikazen da je bila izmed vseh dežel našega cesarstva Kranjska dozdaj edina, v kateri so bili zastopniki velikega posestva v brezobzirnem (absolutnem) nasprotovanji proti vsem zastopnikom vseh drugih volilnih razredov v deželi, pač ni pripravna temu volilnemu razredu ohraniti veljavo in vpliv, še manj pa ju pospeševati.

Nam se zdi, da se veliko posestvo, ako ima v resnici prihodnost dežele in njenih koristi pred očmi, ne sme samega sebe obsojevati k nezmožnosti, da se mora marveč prebivalstvu postaviti na čelo, ter tam kazati vodilni in pomirovalni vpliv, ki bode deželi v blagoslov, njemu samemu pa v slavo.

In v tem smislu se hočemo volitve vdeležiti, v tem smislu prosimo vse, ki se poganjajo za napredek in za mir v deželi, ki nečejo občutno kratiti vpliva deželnega zastopstva v državnem zboru, da naj se nam pridružijo in osebno pridejo k volitvi, ali pa pošljejo svoje pooblastilo, ako bi jim samim nikakor ne bilo mogoče priti.

Potrebni predgovor zarad določitve kandidatov bo 4. junija popoludne ob 5. uri v „Hotelu Evropa“, in bomo pri tej priliki tudi poročali o konečnem vspehu našega predloga za kompromis, ki smo ga zvesti svoji vedno razodevani spravljivosti ponudili nasprotni stranki.

Zato se zanašamo, da se boste uže pri tej priliki zbrali v polnem številu.

V Ljubljani 20. maja 1885.

Konservativni volilni odbor velikih posestnikov vojvodine kranjske:

Karol grof Hohenwart. *Hugon knez Windischgrätz.*
Albin grof Margheri. *Jožef Friderik Seunig.*

Druga pomenljiva izjava zadnjih dni je program bivšega poslanca za dolenjska mesta grofa Alb. Margherija. Tudi njegovemu oklicu mora priznati prijatelj in nasprotnik, da je mojstersko sostavljen, da so načela njegove po vsem prava, beseda možata in dostojna, da se je kandidat modro varoval, usta polna jemati obljub in da je vkljub temu brez poveličavanja lastne osebe v svojem programu volilcem dal popolno poroštvo zvestega in marljivega delovanja in značajnega postopanja.

Oklic grofa Margherija se glasi:

Velečastiti volilci!

Dvajset let je uže, kar delujem v javnem življenji, štiri in trideset let, kar po opravilih občujem s svojimi someščani, in priznati moram, da večjega spoštovanja in zaupanja si ne bi bil mogel pridobiti, kakor da sem bil pred šestimi leti od Vas izvoljen državnozborskim poslancem. Zaupanja, katero ste mi takrat izkazali, mislim, da po svoji delavnosti v državnem zboru nisem zgubil.

Vedé, da se pri volitvi sme le tisti kandidat nadejati zmage, o katerem so volilci prepričani, da je poštenega zasebnega značaja, kojega dobre ali slabe lastnosti navadno odsevajo tudi v javnem življenji, usojam si opominati na svoje dolgoletne, mnogostranske opravilne zveze z meščani dolenjskih mest, po katerih bi utegnil le malokaterim izmed Vas popolnoma neznan biti.

V Ljubljani rojen, sem vse svoje življenje preživel na Dolenjskem, ker sem kot nezavisen posestnik zemljišča in raznih obrtnij z meščani in kmeti zvesto se udeleževal sreče in nesreče, in so mi torej precej natančno znane potrebe in želje dolenjskih mest. — Imam li še druga svojstva, katera se smelo tirjajo od kandidata kot zastopnika razumnega mestnega prebivalstva, ne morem sam soditi, tudi se ne bi spodobilo, da bi sam svoje mnenje o tem izrekal.

Pač pa morejo oni, ki so se z menoj vred skozi šest let borili in poganjali za nravnoversko odgojo mladine, za narodno ravnopravnost in za gmotne koristi moje ožje domovine Kranjske, merodajno sodbo storiti, in ne motim se, če rečem, da bode sodba mojih kolegov v preteklem državnem zboru se glasila, da sem znal si pridobiti pohvalo svojih političnih nasprotnikov.

Ne stopam pred Vas z brezštevilnimi obljubami, kojih izpeljava je le premnogokrat od vseh drugih činiteljev, kakor od dobre volje in zmožnosti posamičnega poslanca zavisna.

Dovoljeno mi naj bo samo izreči svoje mnenje o dolenjski železnici, katera je, odkar sem jo s svojim govorom v državnem zboru iz dolzega spanja zopet zdramil, v vsakem volilnem programu najimenitnejša točka.

Tudi še zdaj ne odjenjam od svoje v državnem zboru zastopane misli, da je le tedaj upanje, da se dolenjska železnica dožene, ako se bode kot **državna železnica,** kot del evropskega železnocestnega omrežja, za zdaj vsaj gradila do bregov reke Kolpe.

Samo po sebi je razumljivo, da se bom potezal za to, da se državne in deželne ceste na način potrebam primeren umno preložé in dopolnijo, nikdar pa se ne bom zadovoljeval, da bi se s nekaj tisoč goldinarji, kateri se nam za neskladno in nepremišljeno preložitev nekaterih gričev ponujajo, gradenje železne ceste odkupilo, in od katere zavisi vsled njene nepreračunljive narodno-gospodarske, financijalne in strategične važnosti sreča in nesreča Kranjske, morda celega cesarstva.

V tem zmislu bodem ves svoj trud in vso svojo moč zastavljal.

Ko sem bil pred šestimi leti iz Vaših rok prevzel mandat, obljubil sem, da Vam ga bom **čistega** in **brez**

madeža zopet nazaj dal: s tem to storim, in ako uvidite, da sem svojo obljubo spolnil, prosim Vas iz nova za Vaše zaupanje in za Vaše glasove pri prihodnji državno-zborski volitvi: jaz ne bodem **nikdar pozabil**, da ostanem, kar sem do zdaj bil, **zvest sin** svoje slovenske domovine.

V Novem mestu 21. maja 1885. *Margheri.*

Sicer o volilnem gibanji na Kranjskem spregovorimo še na drugem mestu. Sploh lahko omenimo, da je uže danes skoraj gotovo, da bodo zopet izvoljeni vsi dosedanji poslanci, grof Hohenwart celó v dveh okrajih.

Po vsem zagotovljene so, kolikor je pred volitvijo samo sploh mogoče soditi, izvolitve v kmetijskih občinah: krško-novomeških-črnomaljskih-Ljubljana-Litija in gorenjske, tudi notranjske so po sedanjem stanji uže popolnem zagotovljene za dosedanjega poslanca Oorezo.

Ne popolnem dognan je še volilni okraj radeško-trebansko-kočevski, kjer se je baje s pomenljivim vspehom deželne sodnije svetovalec Jakob Hren proti knezu Windischgrätzu. Vendar pa se nam poroča, da se tudi v tem okraju izvoli priporočenec izvrševalnega odbora knez Windisch-Grätz.

V mestih so vse druge volitve nedvomljive, samo v dolenjskih mestih in trgih ne bo mogoče popolnem zanesljivega izreči do zadnjega trenutka. Vendar pa imamo danes zabiležiti o tej volitvi prav merodajno dogodbo, to je, sklep volilnega shoda, ki je bil binkoštni ponedeljek v Novem mestu v navzočosti grofa Margherija, prof. Šukljeja in pa odposlancev izvrševalnega odbora gg. Sveteca in dr. Vošnjaka. Pri tem shodu izrekli so se volilci razun dr. Poznika za grofa Margherija.

Prav zadovoljni pozdravljamo ta odločen korak novomeških volilcev, ker upamo, da odločuje enako povoljno, da dosedanja poslanca grofa Margherija, kakor koristno za volilce in pa složno in vspešno delovanje slovenskih poslancev sploh in pa za našo narodno disciplino.

Ako izvrševalni odbor in vsi bivši državni poslanci po zaslišanih zaupnih možéh priporočajo kandidata, se smejo volilci vsakega okraja zanesti, da se priporoča oni, kateremu tudi volilci smejo brez skrbi skazati zaupanja več, kakor pa onemu, ki se ponuja in sili sam, morebiti veliko bolj zavolj sebe, kakor zavolj volilcev.

Brati bila sta zadnje dni v slovenskem dnevniku, ki je prijavil poprej tudi oklic izvrševalnega odbora, še dva druga volilna oklica, prvi dr. Dolenčev, drugi J. Hrenov.

O prvem bilo bi zeló zapeljivo, obširneje govoriti, pa opustiti hočemo to, v prvi vrsti gledé na to, da sta oba ta kandidata narodnjaka, oziroma prvega pa tudi zato, ker je bilo prizadevanje njegovo, čeravno silovito vendar — in to v korist Notranjcem — brezvspešno.

Dveh opomb pa vendar-le ne moremo zamolčati: Prve zoper njegovo nasprotovanje podpiranja krajnih železnic, drugo zoper trditev, da izvrševalni odbor nima pravice, voditi volitev in proglašati kandidatov.

Nikdar nam ne bo na misel prišlo, zagovarjati gospodarstvo, po katerem bi dežela privoljevala milijone podpor za zgradbo krajnih železnic.

Ako pa je bilo prav, da je dežela dala mnogo tisuč goldinarjev podpor za nove ceste, za mostove, ako morajo tudi kranjski davkoplačevalci pri davkih dokladati mnogo onih podpor, katere potrebujejo pasivne železnice (na pr. gorenjska), ako tudi kranjski davkoplačevalci plačujejo obresti od onih posojil, katera so se morala najeti za drago zgradbo južne železnice, tedaj ne dvomimo, da imajo tudi oni kraji Kranjske, ki ne vživajo dobrot prometa po železnicah, pravico, zahtevati podpore pri zgradbi krajnih železnic. Vprašali bi samo, jeli bi se gosp. dr. Dolenc protivil deželni podpori tudi tedaj, ako bi se šlo za podporo krajne železnice po vipavski dolini. In ako bi se vsi drugi kranjski poslanci poprijeli dr. Dolenčevega vaščanskega politikovanja, jeli bi bili potem kedaj imeli sadjerejsko šolo na Slapu?

Strmé pa smo čuli iz ust deželnega poslanca in uda narodnega kluba dr. Dolenca očitanje zoper delovanje izvrševalnega odbora. Ako se res ves čas zadnjega zasedanja ni mogel vdeleževati delovanja poslancev, in tedaj ni zvedel naravnost, kaj se je v zbornici in v narodnem klubu godilo, bila bi pa vsaj njegova dolžnost, po prestani bolezni brati in poprašati, kaj se je tam godilo, ako ne poprej, vsaj takrat, ko je kot namestnik vstopil v deželni odbor. Vsak naroden poslanec bi mu bil rad povedal, da so narodni poslanci izvrševalnemu odboru poleg druzih dolžnosti dali nalogo, voditi državnozborske volitve. — Ono očitanje — slabo spričalo pisateljeve marljivosti — ga toliko manj more priporočati za izvolitev v državni zbor, ker vsaj po njegovem dosedanjem javnem delovanji volilci ne morejo imeti vzroka, njega više staviti, kakor svojega dosedanjega zaslužnega poslanca.

O gosp. Hrenovi kandidaturi sodimo drugače. Ta gospod je nadarjen in je svojo kandidaturo gotovo dostojno oglasil; tudi smo prepričani, da bi on, ako izvoljen, marljivo sodeloval in složno postopal z drugimi našimi poslanci. Gotovo se mu mora v zaslugo šteti, da se je pri volitvi po smrti grofa Barbo-ta odpovedal kandidaturi na korist knezu Windisch-Grätzu.

Pa večina zaupnih mož izrekla se je gotovo iz enakih vzrokov, kakor prvič za veljavno osebo kneza Windisch-Grätza, ki je v minolih petih letih zvesto stal na strani naših slovenskih poslancev in mnogo, deželi naši in našemu narodu koristnih korakov izdatno podpiral s svojo veljavno besedo v krogih, kateri se bolj ozirajo na besedo takega moža, kakor na še bolje utemeljene prošnje in tožbe druzih poslancev.

Gotovi smo si za to, da je tudi za ta okraj izvrševalni odbor vestno ravnal in v bivšem poslancu priporočal pravega kandidata, ker g. Hren še ni, kar obeta postati: prost odvetnik.

Za južno-štajerska mesta in trge priporoča se od narodne strani okrajni sodnik Gerčar kot protikandidat Foreggerjev. — Ravno pa čujemo, da Gerčar ne sprejme kandidature.

Za volitve v Istri priporoča društvo „Edinost“ tri slovanske kandidate v sledečem oklicu:

Bratje Istrani! Dné 29. t. m. imate voliti 2 poslanca v skupini kmečkih občin za državni zbor v Beču. Vsaka ptica v svoje gnjzdo letí in samo ob sebi je razumljivo, da ona zastopnika morata biti moža Vaše krvi, Vašega jezika. Društvo „Edinost“ je v tem obziru poizvedavalo ljudsko mnenje in Vam more na podlagi resničnih poizvedeb priporočati, da na dan volitve daste svoje glasove tem-le možém:

1. V volilnih okrajih: Lošinj, Pazin in Volosko: dr. **Dinko Vitezić**, odvetnik v Krku.

2. V volilnih okrajih: Koper, Poreč, Pulj: **Vekoslav Spinčić**, c. kr. profesor in šolski nadzornik v Kopru.

Dné 2. junija t. l. pa imajo voliti volilci vseh mest in trgov Istre za državni zbor enega državnega poslanca, za katerega Vam priporoča podpisano društvo: dr. **Frana Mandića**, zdravnika v Trstu.

Bratje volilci! Priporočenci so vsi značajni možje našega roda in jezika, vsi rojeni istrski Slovani, kateri bodo z vsemi svojimi močmi delali za dobro našega tlačenega naroda in tirjali vsikdar in povsod njega zakonite pravice. — Udani svojemu cesarju in kralju, hočejo

ti možje delati na to, da se uvede mir med narode, kateri živé pod blagim okriljem Nj. Veličanstva. Naši kandidati so prijatelji cesarske vlade v Beču, dočim se to o kandidatih italijanske stranke ne more reči, ker so dosedanji italijanski poslanci, kateri tudi zdaj na novo kandidirajo, bili protivni dunajski cesarski vladi. Naši protivniki priporočajo kandidate, kateri obečajo, da se bodo borili za italijanske interese, za italijansko narodnost in za italijansko kulturo.

Naš narod ne more in ne sme glasovati za take možé. Nam je treba naših ljudi, naših zastopnikov, kateri se bodo brigali za naše koristi. Pesnik Preradović poje: „Tudja majka ima svoje, nepoznaje jade tvoje, tudja ljubav ljubi svoga.“

Na dan volitve naj nikdo od Vas ne ostane doma, ker je uže skrajni čas, da pokažemo domačim in tujim protivnikom, da smo svoji v svoji hiši.

Istrani volilci! volite zgoraj omenjene možé, katere Vam priporočajo Vaši najiskreneji prijatelji in predlaga politično društvo „Edinost“.

Na Goriškem pričakuje se, da zmagajo bivši poslanci dr. vitez Tonkli, prošt Valussi in grof Coronini, na mesto lahona Payer-ja pa se priporoča grof Žiga Atems. O zadnjem pričakuje se, da morebiti zmaga v ožji volitvi. — Zoper dr. Tonkli-ja razposlal pa je očividno eden bližnjih tovarišev njegovih včeraj došlo brošuro z naslovom „Pozor, goriški Slovenci“, v kateri zasluženemu narodnjaku mnogo očita, v obče pa to, da si naklada mnogo več častnega delovanja, kakor pa zmagati more.

Nočemo se vtikati v to domačo razpravo goriških rodoljubov, ker nismo dosti podučeni v nadrobnosti tamošnjega narodnega življenja. Zdi se nam pa, da očitanje gledé zadeve blagoslovljenja zastave tamošnjega delavskega društva ni neutemeljeno; nasproti pa tudi trdimo, da je očitanje popustljivosti dr. Tonklijevega postopanja v državnem zboru krivično. Njegovi tovariši slovenski poslanci dobro vedó, da se je za naše narodne pravice boril zmiraj v prvih vrstah. Kdor se spominja posebno, kako možato je zavrnil neko izjavo ministra Conrada v budgetnem odseku, kako neustrašeno je zagovarjal javno in za kulisami narodne tirjatve slovenskih poslancev in to ne manj pogumno po njegovem odlikovanji, kakor prej, pridružiti se mora naši sodbi, da je ono očitanje krivično in neumestno.

Kar se nam pa pri tej brošuri naj bolj neprimerno zdi, je to, da je na svitlo prišla tikoma pred volitvijo tako da napadenemu ni več mogoče zavrniti, kar je krivičnega, in ker jo nevarnost, da še po tej dogodbi zna pri volitvi nastati zmešnjava — v veliko škodo goriških Slovencev. — Kakor smo sicer prepričani o koristnosti resne in stvarne kritike, tako se nam čas za njo tekoma pred volitvijo zdi prav nesrečno izbran.

Na Koroškem so se prvotne volitve izšle povoljno in iz volitev ministra Pinota je baje zagotovljena. — O izvolitvi prvoboritelja koroških Slovencev profesorja Einspilerja pa so nade še zeló male.

Zabavne stvari.

Zamet v stepah.

Poljski spisal Mihal Grabowski, preložil L. G. Podgoričan.

(Dalje.)

Dokler sem bil na poti, vsak dan je imel svoje učinke; zatirali so dogodek, ki je bil zadel me v stepah. Ali ko sem bil vrnil se v Krasnojar in ko sem bil ostalo zimo žrtvoval samoti breziljudnega dóma, oživel je njegov vpliv in vznašal se je skoro po dolgosti časa, ki je bil med menoj in tem pripetljajem. Misel je zmirom motila se z njim, vérnejše in vérnejše je kazala mi ga. Ni vdomačila se bila v meni samo nevarnost, ki je grozila mi le malo časa, krepkejše je v kri vlezlo se mi to, kako sem se umeknil jej. Zmirom sem krasne device obraz imel pred seboj. Ker je bila žrtvovala se mi, čutje, ki je bila razodela mi ga, — čutje, ki je bila vzbudila ga v meni, prihajalo mi je na um vsako trenotje, spomini pa so prominjali se v verno zajetje, v odločeni predmet popolnega užitka. Koval sem naklepe, a na videz — pesniške, prav po stepni navadi — naklepe, da se promenim, resnično poboljšam in res svoj život posvetim temu preporodu. Sklenil sem, da pojdem zopet tijà, v tisto zakotje poiskat ubežnih Kalenikov, ali o tej priliki redarstveno in z vojsko, kar mi je gotovo dovoljevala pravica; pokažem da se jim, da sem miren vladar usodi njih cele rodbine; ali da svojih pravic ne pokažem, njih svobode in mira ne razkalim, če mi dadé le Marijco. Lahko bi jo bil odpeljal samovoljno; ali da bi ne rabil nikakove sile, da bi nje ločitva od znanih ljudí in od nje uže znanega sveta bila strpnejša, menil sem, da pregovorim deda, ker sem prizanesel mu in podelil svobodo, da mi oddáde to vnuko, — njo pa, da preverim, da je nezakonito prisvojena, kar sem upal, da mi skoro gotovo omogoči nje nežna natora in posebna vdanost. Odpeljal bi jo bil v Odeso, zaupal kakemu nežnemu varstvu, da bi bili nauki prošinili nje bistro glavico; a ko bi bila vjemala se z mojo omiko, pozakonil bi se bil z njo, odpeljal bi jo bil iz dalekega mesta v samotni Krasnojar, menil sem: nihče tam ne bode izpodtikal se ób-me, zato ne, ker nihče ne bode poznal moje skrite blaginje.

Takov roman je snovala mi obraznost, dokler premislek ni dihnil vá-nj svoje hladne duše. — Ta bedna Marijica, ki bi bila utegnila biti edin prid mojega pota, ne bila bi mu bila prva žrtva!... Ker je bila slabotna, bolehava, ali bi bila strpela vnetja, ki sem ja pripravljal jej?... Ali bi jej bil mogel celó dopovedati, da je ne edinijo sè svetom natorne rojstvene zveze, da lehko, brez vjedljive bolesti razdere vse zveze priljubljene prirojenosti in raznih običajev? — Kar je bila, na to je povspela se in mogla povspeti se le vsled svojega posebnega položaja. Nesrečnica, predno je bila zagledala dnevno svetlobo, — predmet posebne usmiljenosti bridkim dušam, zbog svoje slabosti osvobojena vsakdanjega truda, in ki je o tem nedostaku in o samoti bila svojo misel izročila priprosti obraznosti in prirojenostim, ki je živela v divji in otožni natori, — nesrečnica je izražala v sebi vse včinke — in to je bilo bitje tistih bitij, ki živé na meji dveh svetov, — bitje, ki tisti trenotek vidi menj in več, nego drugi ljudje, in v vsem razlikuje se od njih. — A stepne koče takov angelj, taka vedeževalka in prorokinja bi vdala se temu? — ali bi ne prikazala se v drugem krogu — nedolžna devica, na pol zmóčena? — ali bi ne mogla tam vsaj živeti?... To bi bila morala biti moja skrb. Hotel sem divji cvet presaditi na vrt v plodovito zemljo; ali da-si je mladeniška zaupnost zagotavljala mi, da cvet zatega del ne zgubode svoje barve, ni svoje vonje, pač pa, da se o umeteljnostni skrbi razspé v dosle svetu neznano čudo, vendar nisem mogel odločiti se, da bi bil težki in nevarni poskušnji izdal njega srečo, a celó njega život. Pa da strpí to poskušnjo, ali bi zato bila srečna bila? .... Ali bi jaz bil srečen bil — ali bi vès svoj život bil varal z njo?... a da sem jej vse odkril, ali bi jej razjasnjena resnica ne bila bolestna bila in poniževalna?... ali bi ne bila odrekala, da sem žrtvoval

se jej? — a jaz sam — ali bi nikoli ne bil kesal se zbog tega čina, a kar bi še hujše bilo, ali bi ne bil očital si ga? (Dalje prih.)

Naši dopisi.

Iz Št. Vida nad Ljubljano. (*Slovesnost blagoslovljenja nove zastave katoliškega društva rokodelskih pomočnikov*) v Šent-Vidu nad Ljubljano bo v nedeljo dne 31. maja. Spored: 1. Sprejem ljubljanskega katoliškega društva rokodelskih pomočnikov ob 9. uri dopoludne. 2. Zbirališče obeh društev in národne čitalnice šent-vidske, v društvenih prostorih, točno ob ½10. uri. 3. Izhod zbranih društev ob ¾10. v farno cerkev. 4. Ob 10. uri slovesen uhod prevzv. knezoškofa gospoda Jakoba Misije v farno cerkev. 5. Slovesna služba božja. a) Nagovor premilostnega gospoda knezoškofa; b) slovesna velika sv. maša; c) blagoslov nove društvene zastave po premilostnem gospodu knezoškofu; d) odhod premilostnega gospoda knezoškofa. 6. Izhod iz cerkve vseh društev v gostilno „pri Kraljiči“. 7. Pozdrav gostov po preč. gospodu predsedniku domačega rokodelskega društva. 8. Zabijanje žebljev v novo blagoslovljeno društveno zastavo. 9. Skupni obed. 10. Vdeležitev vseh društev s zastavami slovesnega sklepa Šmarnic v farni cerkvi ob ½4. uri. 11. Obhod društev s zastavami po vasi med spremljevanjem vojaške godbe. 12. Skupno fotografovanje domačega društva. 13. Prosta zabava. 14. „Tombola“ ob 6. uri. — Med posameznimi točkami svira godba domačega pešpolka št. 17.

Iz Ljubljane. (**Binkoštni prazniki**) med Slovenci značili so se lotos prav po volitvah. — Vreme bilo je v nedeljo lepo, v pondeljek pa deževno. Ljubljana bila je v nedeljo polna veselih birmancev in v praznični lišp oblečenih botric, pondeljek pa se je vse poskrivalo pred mokroto vremena. In tudi pri volilnih pripravah videti so bila taka dvojnata lica. Zmagezavedne besede grofa Hohenwarta v oklicu za vélike posestnike — nasproti pa po zasluženji bičana nedostojnost in ošabnost bar. Apfaltrernovega oklica kaže nam krasno podobo zmagujoče pravičnosti proti zmeraj razpor rodeči napuhnjenosti.

Binkoštni pondeljek bila sta tudi dva volilna shoda prvi v Novem Mestu, kjer so se sošle odločilne nasprotne si osebe v sredi volilcev. — Volilci izrekli so se odločno za grofa Margheri-ja in so s tem soglasjem z izverševalnim odborom pokazali, da vedo ceniti narodno stvar v narodni slogi in disciplini. Tako oklepanje dežele krog svojih zaupnih mož pa daje izvoljencem veljavo in moč, da moreje vspešno delati volilcem, deželi in državi na korist.

Drug volilni shod bil je v Postojni tudi tam so volilci kmetijskih občin pokazali, da niso tako nevedni kmetovalci da bi ne znali razločiti pšenice od lulike.

Tako se nadejamo, da bo izid volitev, ki se prične juteršnim dnevom, časten za naš narod in blagonosen za našo deželo.

— (**Dolenjska železnica**). Včeraj došli so v Ljubljano inženirji za trasiranje dolenjsko-kočevske železnice.

Vodja inženirjev, vladni svetovalec, Dostal posvetoval se je še včeraj s konsorcijem.

— (**Kmetijsko potno predavanje**) ima tajnik c. kr. kmetijske družbe g. Gustav Pirc v nedeljo 31. t. m. po poludanski službi božji v Trnovem pri Ilir. Bistrici.

— (**Javna zahvala.**) Slavna c. k. kmetijska družba kranjska v Ljubljani je z dopisom od 14. t. m. št. 458 naznanila, da dobi tukajšnja občina brezplačno enega bika, kojega je dne 22. t. m. v Postojni od gosp. družbenega podpredsednika Sevnika hvaležno prejela.

Vrli gospod se je izkazal veščaka v tej zadevi, je res prav lepo plemeno živino nakupil (8 bikov za nas Notranjce.)

Za milostno brezplačno podeljenega junca se v imenu tukajšnje občine najtopleje in prisrčniše zahvaljuje sl. c. kr. vladi, kmetijski družbi kranjski in vsem onim, ki so v tej zadevi kaj pripomogli.

Občina Jablanca v Doljnem Zemonu 25. maja.

Jos. Potepan, obč. predstojnik.

— (**† Gosp. Martin Bavdek**), bivši župan v Udmatu in ud močvirskega odbora, odličen narodnjak in zmiraj zvest domoljub, ki je pred 2 leti tudi cesarja pozdravil na čelu Udmatcev in v spomini one dogodbe vzidat dal v zid svoje hiše spominjsko ploščo, umrl je minulo soboto po kratki bolezni v starosti 56 let. — Bodi zemlja lahka, svoji rodbini in svoji domovini prerano umrlemu narodnjaku!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Kakor povsod, tako tudi tukaj prevladuje v javnosti volilni boj, kjer ste si stranka stranki, oseba osebi nasproti. Nasproti kandidatom levičarjev oglašajo se demokratični kandidatje, kateri uže brez ovinkov naglašajo mogočnost države in so zato za spravo z drugimi narodi in zoper vsako ožjo zvezo z nemško državo, kakoršno zagovarjajo véliko-nemški narodovci Schönerer, Knotz. Pričakuje se, da na Dunaji zmagata najmanj dva taka demokrata Kronawetter in Lueger. Položaj levičarjev pa znači najbolj čudna prikazen, da starega sovražnika avstrijskih Slovanov, bivšega ministra Herbsta njegovi lastni volilci ne marajo več, da tudi propade v onem volilnem okraju, katerega so mu odkazali njegovi tovariši proti knezu Schwarzenbergu in da so mu zato zatišje preskrbeli v volilnem okraju dunajskega srednjega mesta. — Ako se primerja, kako se godi staremu rogoviležu Herbstu in kako se odlikuje pravicobraneč grof Hohenwart, da ga volita ob enem koj volilna okraja, je pač to najboljši dokaz, kako že sedaj sodi zgodovina o delovanji obeh mož. Edina zguba, katera preti konservativnim Nemcem na Nižeavstrijskem, je ta, da brž ko ne propade pošteni kmet Oberndorfer proti najhujšemu hujskaču kmetov Kirchmajerju. — Na Gornjeavstrijskem zmagala je pri volitvi volilnih mož skozi in skozi konservativna stranka.

Nemška. — Knez Bismark spustil je svojo bombo zoper nasledstvo vojvoda Cumberlandskega pri vladi vojvodstva Brunsviškega. Predložil je namreč v imenu pruske vlade pri zaveznem svetu izjavo, v kateri trdi, da bi bilo vladanje vojvoda Cumberlandskega v Brunsviškem nevarno za javni mir nemške države, ter je predlagal to naznaniti začasni vladi brunsviški. S tem korakom je za sedaj nemogoče storjeno vresničenje postavne pravice imenovanega vojvoda na prestol brunsviški.

Ogerska. — Razstavo obiskalo je skupno tudi česko poljedelsko društvo z načelnikom knezom Lobkovicem. Obiskovalci bili so sijajno sprejeti in gostje imeli so v razstavi in pri ogledovanji mesta odlične spremljevalce. Vidi se, da si Madjari znajo po poti gostoljubnosti pridobivati političnih prijateljev. — Včeraj peljala sta se kralj in kraljica rumunska skoz Budapešt, potovaje v Sigmaringen. Mudila sta se tam eno uro.

Angleška. — Vojna angleška vrnila se je z Sudana — nečastno, kakor je bilo njeno vojskovanje nesrečno. Vse velike žrtve angleške vlade bile so zavržene.

Dragi rojaki!

Kandidatje, katere priporoča volilni odbor za volitve, ki bodo jutri dné 28. maja in v torek dné 2. junija t. l., so naslednji:

I. V kmečkih občinah

dne 28. maja t. l.:

1. Za sodnijske okraje: **Ljubljanska okolica, Vrhnika, Velike Lašiče, Ribnica, Litija** in **Zatičina:**
gospod **Karol Klun,**
kanonik in deželni poslanec v Ljubljani.

2. Za sodnijske okraje: **Kamnik, Brdo, Kranj, Loka, Tržič, Radolica** in **Kranjska gora:**
prevzv. gosp. grof **Karol Hohenwart,**
tajni svetovalec Nj. Veličanstva, predsednik najvišemu računskemu dvoru in grajščak v Ravnih na Notranjskem.

3. Za sodnijske okraje: **Postojna, Bistrica, Senožeče, Vipava, Logatec, Lož** in **Idrija:**
gospod **Adolf Obreza,**
posestnik in deželni poslanec v Cirknici.

4. Za sodnijske okraje: **Novomesto, Krško, Kostanjevica, Črnomelj in Metlika:**
gosp. **Viljem Pfeifer,**
posestnik in deželni poslanec.

5. Za sodnijske okraje: **Kočevje, Trebnje, Žužemberk, Radeče** in **Mokronog:**
svitli knez **Ernst Windischgrätz,**
bivši državni poslanec.

II. V mestih in trgih

dne 2. junija t. l.:

1. Za **Ljubljano,** ki voli 2. junija, in za **trgovinsko zbornico,** ki voli 3. junija:
prevzv. gosp. grof **Karol Hohenwart,**
tajni svetovalec Nj. Veličanstva, predsednik najvišemu računskemu dvoru in grajščak v Ravnih na Notranjskem.

2. Za **Postojno, Idrijo, Vrhniko, Lož, Radolico, Tržič, Kamnik, Kranj** in **Loko:**
gosp. dr. **Josip Poklukar,**
posestnik in deželni poslanec v Ljubljani.

3. Za **Rudolfovo** (Novomesto), **Višnjogoro, Krško, Kostanjevico, Črnomelj, Metliko, Kočevje** in **Ribnico:**
gospod grof **Albin Margheri,**
grajščak v Otočci pri Rudolfovem.

Centralni volilni odbor v Ljubljani

dné 20. maja 1885.

Luka Svetec, dež. poslanec. **Ivan Murnik,** dež. odbornik. **Peter Grasselli,** župan in dež. poslanec. **dr. Josip Vošnjak,** dež. poslanec.

Dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški, dež. poslanec. **Luka Robič,** dež. poslanec.

Odgovorni vrednik: **Gustav Pirc.** — Tisk in založba: J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.